

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Dane ogólne:

Nazwa przedmiotu:	Analiza przekładu
Okres ważności karty:	IN_JA_P_I_KT_(2023-2026)
Forma kształcenia:	Studia licencjackie
Forma studiów:	stacjonarne
Profil studiów:	praktyczny
Kierunek studiów:	Filologia
Specjalność/Specjalizacja:	Kształcenie translatorskie

Przedmiot realizowany:						
Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
2	3	war	15	100	zaliczenie z oceną	1
	4	war	15	100	zaliczenie z oceną	1
3	5	war	15	100	zaliczenie z oceną	1
Razem			45			3
Jednostka prowadząca przedmiot:		Instytut Neofilologii				
Koordynator:		Monika Porwoł				
Język wykładowy:		semestr: 3 - angielski (100%), semestr: 4 - angielski (100%), semestr: 5 - angielski (100%)				
Status przedmiotu:		obowiązkowy				
Moduł, grupa przedmiotów:		D1. MODUŁ SPECJALNOŚCIOWY: KSZTAŁCENIE TRANSLATORSKIE - MODUŁ DO WYBORU				
Prowadzący zajęcia:		dr Monika Porwoł				

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s – seminarium, lab – laboratoria, p – projekt, sk samokształcenie, pz – praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Znajomość gramatyki i stylistyki języka polskiego, znajomość języka angielskiego na poziomie B1, wiedza wykraczająca poza samą znajomość języków (na przykład podstawowe zagadnienia z zakresu językoznawstwa, realioznawstwa obszaru językowego, technologii informacyjnej, itp.).
Cel przedmiotu
Warsztaty z analizy przekładu mają charakter praktyczny i poświęcone są porównawczej pracy z tekstem użytkowym, specjalistycznym (technicznym, naukowym, prawnym i ekonomicznym) i/lub artystycznym. Analiza tekstów dokonywana jest na różnych płaszczyznach: (1) na poziomie ekwiwalencji leksykalnej w odniesieniu do słownictwa (np. krzyżowanie i nakładanie się znaczeń, polisemia, brak ekwiwalencji), jednostek i informacji leksykalnych (o charakterze diachronicznym, dialektalnym, dotyczącym rejestru języka, stopnia subiektywności); (2) na poziomie morfologiczno-składniowym (różnice wynikające z różnych systemów językowych); (3) na poziomie stylistycznym - różnice wynikające z odmiennych kultur, systemów i stylów komunikacyjnych (tradycje, konwencje); (4) w celu określenia sensu w oryginale i w przekładzie; oraz (5) ocena/ewaluacja przekładu. Zajęcia mają na celu rozwijanie umiejętności tłumaczenia z uwzględnieniem norm tłumaczeniowych, wymogów zleceńodawcy oraz potrzeb odbiorców docelowych w zależności od rodzaju tłumaczonego tekstu oraz uruchomienie potrzebnych do analizy tekstów kompetencji (tj. językowych, encyklopedycznych, logicznych i retoryczno-pragmatycznych). Studenci wykorzystują umiejętność korzystania ze słowników i innych źródeł (w tym także tych dostępnych w Internecie). Ponadto ćwiczą staranność i rzetelność w podejściu do wyznaczonych zadań tłumaczeniowych, nabywają umiejętność (auto)refleksyjnej oceny własnej pracy (określając napotkane trudności, szukając rozwiązania problemów poprzez zastosowanie odpowiednich metod tłumaczeniowych, itp.) jak również wykonują korektę tłumaczeń innych studentów przygotowując się do wykonywania zawodu tłumacza.

Lp.	Opis efektu uczenia się Student, który zrealizował przedmiot:	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/ specjalności/kierunku studiów
1	analizując teksty (źródłowe oraz przekładu) zna określone parametry procesu tłumaczenia, kontekst, normy językowe i kulturowe;	M1 (Zadanie (ćwiczenie praktyczne)), M5 (Dyskusja), M4 (Analiza przypadku)	Ocena analizy przypadku, Test	K_W04
2	zna zasady tworzenia tekstów w zależności od sytuacji komunikacyjnej w środowisku zawodowym tłumacza;	M5 (Dyskusja), M4 (Analiza przypadku)	Ocena analizy przypadku, Pisemna praca zaliczeniowa,	K_W11
3	wyjaśnia potencjalne trudności oraz błędy językowe podczas analizy tekstu (oryginalnego i przekładu); realizuje zadania tłumaczeniowe spełniające profesjonalne standardy posługując się narzędziami wspomagającymi pracę tłumacza;	M2 (Ćwiczenia praktyczne), M7 (Praca w grupach zadaniowych), M4 (Analiza przypadku)	Praca w grupach zadaniowych, Ocena prac pisemnych/referatów	K_U01
4	precyzyjnie i efektywnie używa języka specjalistycznego; omawia doświadczenia nabyte podczas zawodowej praktyki obserwacyjnej oraz asystenckiej;	M5 (Dyskusja)	Ocena dyskusji	K_U07
5	jest gotów do wykonywania precyzyjnej analizy i tłumaczenia tekstów na podstawie kontraktu zadaniowego oraz wytycznych przedstawionych mu przez ekspertów przekładu.	M7 (Praca w grupach zadaniowych), M6 (Portfolio)	Praca w grupach zadaniowych, Ocena portfolio	K_K01
Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)				

Ćwiczenia praktyczne (M2 - (a) próba pracy (przekład fragmentu tekstu, wykonywanie tłumaczenia na różne rejestry z wykorzystaniem narzędzi wspomagających pracę tłumacza), (b) korekta tekstu, (c) praca w grupach zadaniowych), Analiza przypadku (M4 - analiza przekładu: raport pisemny i/lub ustny opis działań tłumacza: wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy), Dyskusja (M5 - dyskusja grupowa i/lub panelowa), Portfolio (M6 - portfolio tłumaczeniowe), Praca w grupach zadaniowych (M7 - wykonywanie tłumaczeń na różne rejestry z wykorzystaniem narzędzi wspomagających pracę tłumacza), Zadanie (ćwiczenie praktyczne) (M1 - pytania testowe oraz ćwiczenia praktyczne), Opis (M3 - pisemny opis działań tłumacza (raport tłumaczeniowy): wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy).

Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się

wiedza:

Test (ocena testu wiedzy teoretycznej oraz ćwiczeń praktycznych)

Pisemna praca zaliczeniowa (ocena przekładu fragmentu tekstu)

Ocena analizy przypadku, umiejętności praktycznych (ocena pisemnego opisu działań tłumacza oraz raportu tłumaczeniowego: wybór strategii z uzasadnieniem decyzji tłumaczeniowej oraz ocena swojej i/lub innej pracy)

umiejętności:

Praca w grupach zadaniowych (ocena pracy w grupach zadaniowych oraz weryfikacja pracy tłumacza)

Ocena prac pisemnych/referatów (ocena przekładu oraz korekty tekstu)

Ocena dyskusji (ocena udziału w dyskusji zespołowej lub panelowej)

kompetencje społeczne:

Praca w grupach zadaniowych (ocena pracy w grupach zadaniowych oraz weryfikacja pracy tłumacza)

Ocena portfolio (ocena portfolio tłumaczeniowego)

Warunki zaliczenia

Aktywne uczestnictwo w warsztatach, zaliczone prace przekładowe oraz portfolio tłumaczeniowe.

Treści Kształcenia

Liczba godzin

Semestr: 3

Forma zajęć: warsztaty

Czym jest analiza przekładu: wprowadzenie. Przekładoznawstwo (EN: <i>Translation Studies</i>): interdyscyplinarna dziedzina wiedzy.		15
Językoznawcze podejście do teorii i praktyki tłumaczenia. Lingwistyczna analiza tekstu. Pojęcie ekwiwalencji i nieprzekładalności. Wyznaczniki tekstowości. Analiza znaczenia w tekście. Analiza tekstu z wykorzystaniem słowników i innych zasobów wykorzystywanych w pracy tłumacza. Terminologia w tłumaczeniu. Banki terminologiczne. Analiza gramatyczna w przekładzie. Analiza pragmatyczna w przekładzie. Pojęcie strategii tłumaczeniowej.		
Semestr: 4		
Forma zajęć: warsztaty		
Kognitywne podejście do procesu przekładu: psycholingwistyczny opis.		15
Etapy procesu tłumaczeniowego. Typologie strategii tłumaczeniowych. Analiza rzeczywistych tekstów, studiów przypadku, badań nad procesem przekładu. Przekład w cyfrowej erze.		
Semestr: 5		
Forma zajęć: warsztaty		
Socjologiczne i kulturowe podejście do tłumaczenia: rola tłumacza. Koncepcja kompetencji tłumaczeniowej (<i>translation competence vs. performance</i>). Etyczne aspekty przekładu, normy oraz badania dot. jakości przekładu.		15
Rodzaj tekstów źródłowych i wyjściowych (ST-TT): analiza fragmentów książki Olgi Tokarczuk „Dom dzienny, dom nocny” (w tłumaczeniu Antonii Lloyd Jones) i/lub analiza fragmentów przekładu publikacji Andrzeja Szczeklika, Odpis „Skrócony Aktu Zgonu”, broszura uniwersytecka, przepis kulinarny/restauracyjna karta dań, skrypt przyrodniczego filmu dokumentalnego, przekład reklam prasowych, tekst techniczny (instrukcja „Analogowe sterowniki elektroniczne”), analiza przekładu tekstu i diagramów w badaniach klinicznych, tekst ekonomiczny (magazyn <i>Forbes</i>), przekład audiowizualny (AVT), umowa cywilno-prawna, itp. Sposoby analizy: określanie czynników językowych, pragmatycznych (kontekst, rejestr, funkcje, cechy charakterystyczne), kulturowych; ustalanie strategii tłumaczeniowych; tłumaczenie na różne rejestry; tłumaczenia częściowe (hybrydowe); retranslacja; kontrastowanie tłumaczenia dosłownego z idiomatycznym; edytowanie dokumentu; tłumaczenie ex tempore; adaptacja tekstu według ‘skopos’; korekta tekstów z uzasadnieniem; skrypt autorefleksyjnej oceny.		
Literatura		
Podstawowa		
Hatim, Basil & Munday, Jeremy., Translation. An advanced resource books., Routledge., London/New York. 2004		
Munday, Jeremy., Introducing Translation Studies. Theories and applications., Routledge., London/New York. 2008		
Porwoł, Monika., Unifying Concepts in Translation Analysis. A Practical Resource Book., Wydawnictwo Naukowe Semper., Warszawa. 2021		
Uzupełniająca		
Baker, Mona., In other words. A coursebook on translation., Routledge., London/New York. 1992		
Director: Pier Paolo Giarolo., Film dydaktyczny: Tradurre (Translating) documentary., Producer: Outroad. 2008 http://www.cultureunplugged.com/documentary/watch-online/play/5510/Tradurre		
Kozłowska, Zofia., O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych)., Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego., Warszawa. 1992		
Osuchowska, Barbara., Poradnik autora, tłumacza i redaktora., Akademicka Oficyna "Exit", Warszawa. 2011		
Pieńkos, Jerzy., Podstawy przekładoznawstwa. Od teorii do praktyki., Zakamycze., Kraków. 2003		
Porwoł, Monika., Strategies and tactics in specialised translation from English into Polish and from Polish into English., Wydawnictwo Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Raciborzu., Racibórz. 2010		
MEMOQ		
Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się		Obciążenia studenta [w godz.]
Zajęcia dydaktyczne		45
Samokształcenie		0
Praca własna studenta		30
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		75
Liczba punktów ECTS		

łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	3	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	45	1,8

1 godz. = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.